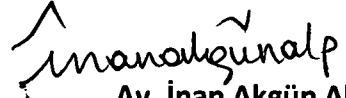

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 18.11.2025

Av. İnan Akgün Alp
Kars Milletvekili

Kamuoyuna yansıyan haberler, sektör değerlendirmeleri, grafikler ve ithalat verileri; Türkiye'de hayvancılığın şap hastalığı, artan maliyetler ve baskılanan kesim fiyatları nedeniyle ağır bir kriz yaşadığı dönemde Et ve Süt Kurumu'nun art arda ve büyük hacimlerde et ile canlı hayvan ithalatı gerçekleştirdiğini ortaya koymaktadır. Son on ayda Macaristan'dan ithal edilen etin fiyatı yüzde 40'a yakın artmış, kilo başına yaklaşık 2,5 dolarlık ek maliyet oluşmuş; buna karşın yerli üreticinin fiyatları baskılanmaya devam etmiş ve çiftlikler boşalmıştır. Aynı dönemde et ve canlı hayvan ithalatı yüzde 99 oranında yükselmiş, toplam ithalat tutarı milyar dolarları bulmuş, et fiyatları ise düşmek bir yana artmaya devam etmiştir. Bu süreçte bazı ithalat sözleşmelerinde miktar bilgilerinin gizlenmesi, şeffaflıktan uzak uygulamalar ve geçmişte Macaristan'da şirket ortaklığı bulunduğu iddia edilen Et ve Süt Kurumu yöneticisi hakkında ortaya atılan çıkar çatışması iddiaları, kamu kaynaklarının nasıl kullanıldığına ve ithalat tercihinin hangi gerekçelerle yapıldığına ilişkin ciddi soru işaretlerine yol açmıştır. Yerli besicinin şap hastalığı nedeniyle hayvan kaybettiği ve maliyet baskısıyla üretimden çekildiği bir dönemde Et ve Süt Kurumunun ithalatı kesintisiz sürdürmesi hem ekonomik olarak rasyonel görülmemekte hem de et fiyatlarının artmaya devam etmesi nedeniyle kamu yararı açısından tartışmalı hale gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. Et ve Süt Kurumu'nun Macaristan'daki bir firma ile 7,90 Euro'dan karkas et ithalatı sözleşmesi imzaladığı doğru mudur? Doğru ise bu sözleşmenin kapsamı, toplam miktarı ve teslimat takvimi nedir?

2. Sözleşmede ithalat miktarının gizlenmesi hangi hukuki gerekçeye dayanmaktadır? Kamu kaynağı ile yapılan bir ithalatın miktarının dahi kurum içindeki belgelere yazılmaması hangi mevzuata uygundur?
3. Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Mücahid Taylan'ın kamuoyunda yer alan Macaristan'daki şirket ortaklığı iddiaları hakkında Bakanlığınız tarafından yapılmış bir inceleme var mıdır? Varsa sonuçları kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
4. Et ve Süt Kurumu'nun yönetici pozisyonlarında bulunan kişiler için çıkar çatışması, "yakın ilişki ağı" ve "ticari bağı bulunan şirketlerle işlem yasağı" kapsamında Bakanlık hangi denetim mekanizmalarını işletmektedir?
5. 2025 yılı içinde Polonya, Fransa, İtalya ve Macaristan ile yapılan tüm et ve canlı hayvan ithalat sözleşmeleri kamuoyuna neden açıklanmamaktadır? Bu sözleşmelerin toplam tutarı, ülkeler bazında miktarı ve ortalama birim fiyatları nedir?
6. Aynı dönemde yerli üreticinin şap hastalığı, yem maliyetleri ve baskılanan fiyatlar nedeniyle zararına hayvan kestirmesine rağmen Et ve Süt Kurumu neden iç piyasaya müdahale etmek yerine ithalatı tercih etmektedir? Yerli üreticinin desteklenmemesinin gerekçesi nedir?
7. Macaristan'dan ithal edilen etin fiyatı son on ayda %39'u aşan bir artış göstermiş ve kilogram başına 2,52 dolarlık ek maliyet oluşmuştur. Bu artışın kaynağı nedir? Bakanlığınız bu fiyat farkının kim veya kimler tarafından oluşturulduğunu araştırmış mıdır?
8. Türkiye'nin son 15 yılda canlı hayvan ve et ithalatı için ödediği 13,2 milyar dolar kaynak, neden yerli üretimi güçlendirmek için kullanılmamıştır?
9. Bakanlığınızın yerli üretimi yeniden ayağa kaldırmak için somut bir planı var mıdır?
10. Et ve Süt Kurumu'nun son iki yılda yaptığı tüm ithalat işlemlerinin şeffaf bir şekilde TBMM ve Sayıştay denetimine açılması konusunda bir çalışma yürütülmekte midir?